

ČKA zveřejnila seznam architektů nabízejících pomoc lidem postiženým povodní

Česká komora architektů (ČKA) si jako profesní organizace architektů, krajinářských architektů a urbanistů uvědomuje svou roli při udržitelné obnově vystavěného prostředí zasaženého letošního povodní. Jako lidé zároveň cítíme osobní potřebu pomoci svými odbornými znalostmi a zkušenostmi všude tam, kde bude potřeba. Na webu ČKA je proto zveřejněn seznam architektů a architektonických kanceláří, které bezplatně nebo za výrazně zvýhodněných podmínek nabízejí pomoc lidem v zasažených regionech.

V souvislosti s živelní katastrofou, která v polovině září způsobila rozsáhlé škody a zasáhla mnoho domácností, infrastrukturu i veřejné budovy po celé zemi, se ČKA rozhodla aktivovat iniciativu **Architekti pro bono**, jež vznikla po ničivém tornádu na jižní Moravě před třemi lety. Hlavním smyslem této iniciativy je poskytnout zdarma nebo za výrazně zvýhodněných podmínek odborné architektonické poradenství a služby fyzickým osobám, komunitám, případně neziskovým organizacím zasaženým přírodní katastrofou.

Uvědomujeme si, že odstraňování následků povodní a pomoc architektů bude potřeba v následujících týdnech, měsících, ale i letech. V současné chvíli však spatřujeme jako nejdůležitější zprostředkovat lidem v postižených regionech přímý kontakt na architekty, kteří jsou ochotní a připraveni nabídnout své odborné znalosti. Může jít například o odbornou konzultaci při obnově a rekonstrukci domu či optimalizaci nových stavebních řešení s ohledem na zlepšení odolnosti vůči budoucím přírodním pohromám, zpracování architektonické studie, koordinaci zúčastněných na projektu ad.

„Je konec září 2024. Povodňová vlna je pryč. Statici v plném proudu rozhodují, co

se dá zachránit a co půjde k zemi. Technika se dává do pohybu a uprostřed toho všeho jsou lidé, jimž vstoupila velká voda do života, některým opakovaně. Kromě toho, že se snaží vyrovnat s poškozením či ztrátou domu – domova, je čeká příprava jeho obnovy. A u toho by měl být ideálně architekt. Vystává však problém – poškození třeba žádného architekta neznají. A architekti zase osobně neznají poškozené,“ přibližuje hlavní smysl současné aktivity ČKA a iniciativy Architekti pro bono Lukáš Janáč.

Lidé, kteří byli povodněmi postiženi a kteří mají zájem o konzultaci, mohou navštívit webovou stránku www.cka.cz/komora/tema-CKA/architekti-pro-bono, kde je zveřejněn seznam architektů nabízejících svou pomoc. Naleznete zde jméno architekta, kontaktní e-mail, rozsah nabízené pomoci, kraj, ve kterém své služby nabízejí, i informaci, zda je ochoten přijet na místo. ČKA proto apeluje na všechny, aby se nebáli využít tuto příležitost a konzultovali své problémy s odborníky, kteří jsou připraveni přispět k rychlé a kvalitní obnově povodni zničených domů.

V dalším kroku ČKA plánuje připravit obecná doporučení po povodni, která budou cílená zejména na podporu municipalit. Tato doporučení se zaměří např. na územní plánování, preventivní opatření, zlepšení infrastruktury, péči o krajinu ad. Návrhy a doporučení efektivnějších systémů ochrany a obnovy postižených oblastí budou klást důraz i na udržitelnost a na adaptaci na změnu klimatu.

[ČKA, 27. 9. 2024]

Laureátem soutěže Architekt roku 2024 se stal Roman Koucký

Přední český architekt, urbanista a pedagog prof. Ing. arch. Roman Koucký získal ocenění za mimořádný přínos architektuře – cenu Architekt roku 2024. Čestné uznání poroty pak obdržel architekt a památkář, autor odborných publikací

Karel Kuča. Slavnostní večer s předáváním cen se konal 30. září 2024 v Centru architektury a městského plánování (CAMP) v Praze. Udělena byla také cena Architekt obci 2024, kterou si převzal městský architekt Kolína David Mateáško. V rámci předávání ocenění proběhlo rovněž vyhlášení INTRO AWARD, již si odnesli autoři Štvanické lávky v Praze Petr Tej, Marek Blank a Jan Mourek.

Cesta profesora Romana Kouckého k architektuře je jiná, než je obvyklé – vedla od truhlářského řemesla přes střední průmyslovou školu stavební na Fakultu architektury ČVUT v Praze. Snad právě tato nepřímá cesta vytvořila předpoklady pro jeho mimořádně široké a komplexní pojetí architektonické a urbanistické tvorby. Pracoval u Martina Kotíka a Ivo Obersteina v Projektovém ústavu hlavního města Prahy, působil jako odborný asistent ve Škole architektury AVU v Praze u Emila Příkryla. V roce 1991 založil architektonickou kancelář, rok poté spoluzaložil vydavatelství Zlatý řez. Na FA ČVUT v Praze byl vedoucím Ústavu nauky o budovách, kde stále přednáší a vede ateliér. Od roku 2012 byl vedoucím Kanceláře metropolitního plánu a následně ředitelem Sekce plánování města na Institutu plánování a rozvoje hl. m. Prahy (IPR). Práce Romana Kouckého zahrnuje nebývalou rozsáhlou škálu témat a měřítek od architektonického detailu až po velký urbanismus. Samostatně nebo se svými spolupracovníky zpracoval více než 200 projektů různého charakteru, z nichž asi čtvrtina byla realizována. Jeho Besídka a Fárův dům ve Slavonicích překvapují výtvarnými detaily, ve kterých lze objevovat stále nové významy a odkazy k historii a řemeslu. Řešení náměstí ve Slavonicích je dokonalým předobrazem současného přístupu k tomuto tématu, na který volně navazují mnozí následovníci. Velké stavební realizace mostů např. v Ústí nad Labem, Českých Budějovicích a v Praze jsou vždy svébytné a nekompromisně důsledné. Absolutní urbanistické vize Romana Kouckého jsou zcela originální a nemají obdoby nejen v českém prostředí. Úsilí o absolutno s sebou

současně nutně nese i jistotu nikdy nekončícího zápasu, ve kterém nelze zvítězit – přesto je nutné vytrvat.

Architekt roku 2024 – Čestné uznání – Karel Kuča

Karel Kuča je architekt-památkář. Vystudoval Fakultu architektury Vysokého učení technického v Brně, mezi lety 1986 a 1991 pracoval v pobočkách Státního ústavu památkové péče v Brně a Českých Budějovicích. Od roku 1991 působí ve vlastním ateliéru R2 COMP. Je autorem nepřehledného množství odborných publikací o historické architektuře, městech a krajinách. Všichni je dobře známe, jen netušíme, že za nimi stojí právě on. Jmenujme například osm dílů encyklopedie „Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku“ nebo ještě při studiu připravované „České, moravské a slezské zvonice“. Karel Kuča je i citlivým znalcem soudobé architektury. Jako člen odborných komisí a porot vnímá nutnost správného kódování nových stavebních zásahů do prostředí, stejně jako správně vnímá procesy soužití starého a nového. Dobrou soudobou architekturu v historickém prostředí vždy obhajuje.

Architekt obci 2024 – laureát – David Mateáško, Kolín

Spolupráce města Kolína s architektem Davidem Mateáskem představuje ukázkový příklad fungování městského architekta zahrnující široké spektrum aktivit. Za osm let působení v této roli se zapojil do přípravy strategických i územně plánovacích dokumentů a do konzultací čtených stavebních záměrů investovaných městem i soukromými subjekty. Inicioval využívání architektonických soutěží, podílel se na zásadách spolupráce s investory, zasloužil se o přeměnu veřejných prostranství či o sjednocování vybavení parteru města.

Vyzdvihnout je třeba rovněž činnost edukativní, která zahrnuje pravidelné články v městském časopisu, komentované procházky i přednášky. Jak uvádí starosta Michael Kašpar, městský architekt přináší svou práci a invenci městu trvalé hodnoty a zanechává v něm profesionální a nesmazatelný otisk, navíc svou činností přispívá k propagaci mēs-

ta Kolína a pomáhá městu naplňovat vizi krásného města pro spokojený život občanů, což je cíl, na který se soutěž Architekt obci zaměřuje.

Architekt obci 2024 – finalista – Kamil Mrva, Palkovice

Soutěžní porota ocenila především jasný sjednocující rukopis architekta Kamila Mrvy, který ve spolupráci s obcí Palkovice vytvořil nezaměnitelnou novou sjednocující tvář. Celému výrazu vévodí minimalismus, čistá bílá barevnost v detailech doplněná dřevem, betonem a sklem a, jak už je pro Kamila Mrvu samozřejmostí, i použití kvalitních nadčasových materiálů. Na půdorysu bývalého panelového domu se povedlo vystavět dům služeb, který rehabilitoval centrální část obce. Propojení tohoto domu služeb s prodejnou a sportovní halou dává obci rozměr uceleného veřejného prostranství. K tomu navazuje pobytová „lehce levitující“ lávka pro pěší přes řeku Olešnou, ale i rekonstruovaná a rozšířená hasičská zbrojnice, opravená kaple Panny Marie i přilehlý parčík. Záslužný je také důraz na jednotný mobiliář a informační systém. Celá obec tak působí přehledně, uvolněně, architektonicky příkladně a lidé se jistě rádi v takto revitalizované obci potkávají.

[Nadace ABF, kráceno redakcí U&ÚR]

V Praze bude podle aktuální prognózy do roku 2050 žít až 1,97 milionu obyvatel. Bude nutný rozvoj veřejné infrastruktury a služeb

Prostřednictvím aktualizované studie Institutu plánování a rozvoje hl. m. Prahy (IPR) vznikl detailní vhled do demografického vývoje hlavního města a potřeb veřejné vybavenosti až do roku 2050, a to v oblastech jako jsou zdravotní a sociální služby, kultura, školství nebo pohřbívání. Studie by měla sloužit jako základ pro strategické rozhodování vedení hlavního města o rozvoji metropole.

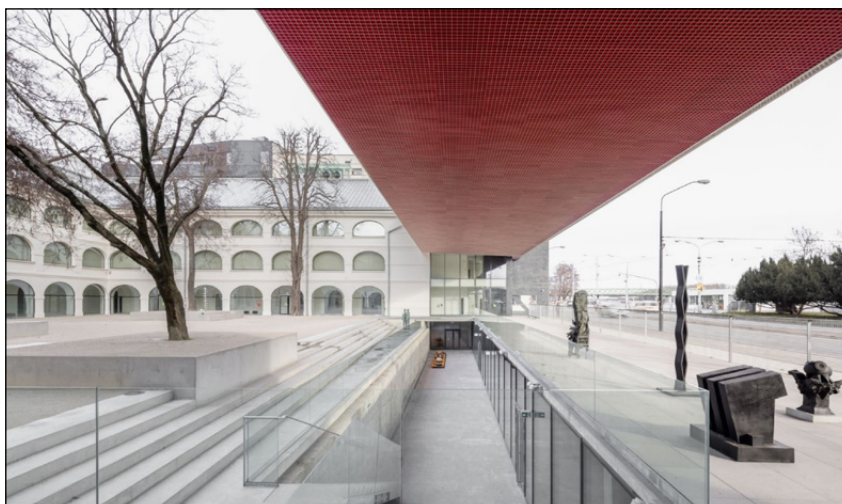
Klíčovou částí studie, která navázala na pilotní verzi z roku 2022, je predikce populačního vývoje Prahy do roku 2050

zahrnující pět možných scénářů s ohledem na migraci, ekonomickou situaci, růst rezidenční výstavby a další faktory. Podle prognózy by se pražská populace měla zvýšit na 1,66 milionu obyvatel, v nejvyšší variantě až na 1,97 milionu. Výstupy projektu zhodnocují i současnou dostupnost veřejné vybavenosti, a především nastiňují budoucí nároky do roku 2050 v osmi klíčových oblastech, tj. ve školství, zdravotních a sociálních službách, pohřbívání, obchodu, rekreaci, kultuře nebo sportu.

„Po dlouhou dobu vedení města k posílení veřejné vybavenosti přistupovalo až poté, co začala kriticky chybět. To měníme a rozvoj potřebné infrastruktury pojímáme na základě dat, systematicky a za spolupráce všech dotčených stran, ať jde o městské části, veřejné instituce nebo soukromý sektor, který se na budování veřejné infrastruktury podílí díky naší metodice spoluúčasti investorů. To vše významně přispívá ke kvalitě nové výstavby a celkové obyvatelnosti města,“ komentuje studii Petr Hlaváček, náměstek pražského primátora pro oblast územního a strategického rozvoje.

„Tato prognóza navazuje na pilotní projekt studie a opět potvrzuje to, že v budoucnu bude Praha potřebovat nejen razantní navýšení zdravotnických zařízení i počtu lékařů, ale také domovů pro seniory a dalších zařízení poskytujících sociální služby. Hlavní město se na to musí připravit,“ říká náměstkyně primátora pro oblast sociálních věcí a zdravotnictví Alexandra Udženija.

„Prognóza obyvatelstva poskytuje velmi cenná data pro strategické plánování v oblasti školství. Díky těmto informacím můžeme lépe předvídat budoucí potřeby a efektivněji plánovat rozvoj školských zařízení. Je důležité, abychom se těmito prognózami řídili a nezapomínali na neustálý vývoj. Tato data jasně ukazují, že je nezbytné přemýšlet strategicky nad rozvojem školství v horizontu desítek let. Naším cílem je zajistit, aby kapacity škol odpovídaly demografickému vývoji a aby každé dítě mělo přístup ke kvalitnímu vzdělání,“ připojuje se radní hl. m. Prahy pro oblast školství Antonín Klecanda.

Slovenská národní galerie v Bratislavě [autoři: Architekti BKPŠ / Martin Kusý II., Pavol Paňák, Martin Kusý III., Mária Michalič Kusá, Jana Paňáková; autor rekonstrukce a dostavby z 60.–70. let: Vladimír Dedeček]

Základním cílem studie je nabídnout vedení města ucelené podklady pro informovaná politická rozhodnutí. Její výsledky budou využity i při aktualizaci Územně analytických podkladů hl. m. Prahy, strategických dokumentů a dalších oborových koncepcí.

„Prognóza nabízí vedení města tvrdá data pro územní plánování a strategická rozhodnutí, která se týkají rozvoje veřejné infrastruktury a služeb. Největší úpravu oproti pilotní verzi zaznamenala kapitola Školství, ve které díky využití nových datových zdrojů nabízíme ještě přesnější obraz o stavu současných školských kapacit. Studii máme v plánu aktualizovat a doplňovat každý rok, aby maximálně reflektovala nové demografické a infrastrukturní změny,“ dodává Ondřej Boháč, ředitel IPR.

Aktualizovaná verze Prognózy obyvatel a veřejné vybavenosti v Praze 2023–2050 se od pilotní verze zásadně neliší, na základě připomínek městských částí, představitelů Rady hl. m. Prahy i interních připomínek pracovníků institutu však došlo k několika zpřesněním, úpravám a doplněním.

Novinkou je také interaktivní webový nástroj (uap.iprpraha.cz/pov), který umožňuje široké veřejnosti i odborníkům analyzovat výsledky projektu a porovnávat dostupnost vybavenosti v jednotlivých městských částech Prahy.

Nově byla přidána i podkapitola věnující se populárnímu konceptu města

krátkých vzdáleností. V rámci kapitoly Zdravotní služby bylo přidáno hodnocení vybavenosti poliklinikami a vznikla také nová kapitola Sport s hodnocením dostupnosti sportovních zařízení a bazénů. Doplnkově byla také zpracována demografická prognóza za vybrané obce s rozšířenou působností ve Středočeském kraji, jejichž obyvatelé využívají i pražské zázemí a služby.

Nejvýznamnější úpravy zaznamenala kapitola Školství, kde bylo aktualizováno věkové složení dětí navštěvujících různé typy škol a přidána byla také analýza pěší dostupnosti do mateřských a základních škol. Upravena byla také analýza kapacit středních škol. Častou připomínkou bylo využívání rejstříkových (tabulkových) kapacit škol spravovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, které neodpovídaly skutečnosti. Potřebné kapacity jsou obecně vyšší, než kolik je obvykle možné v dané škole reálně učit děti. Proto byly městské části v roce 2023 požádány o doplnění informací o skutečných kapacitách mateřských a základních škol, které byly do studie zapracovány. Během podzimu roku 2024 bude IPR sbírat data ohledně reálných kapacit přímo od zástupců jednotlivých škol. To poslouží k dalšímu zpřesnění v následující aktualizaci.

Kompletní analýzu najdete na odkazu www.iprpraha.cz/stranka/4168.

[IPR, 24. 9. 2024]

Rekonstrukce a dostavba Slovenské národní galerie v Bratislavě

Cílem projektu dokončeného v roce 2022 od studia Architekti BKPŠ byla obnova původního architektonického souboru a jeho doplnění o nové prostory pro potřeby Slovenské národní galerie ve 21. století. Kromě naplnění prostorových požadavků programu bylo zásadním záměrem výrazné otevření areálu směrem k městu, a tedy veřejnosti. Areál má být místem aktivit, které přesahují jeho galerijní funkci.

Soubor galerie je situován na prestižním místě v centru města mezi nábřežím Dunaje a historickým centrem. Je součástí historické městské struktury a skládá se z kontrastních architektonických vrstev baroka, neoklasicismu a vrstev, které navrhoval architekt Vladimír Dedeček v 70. letech minulého století. Tato architektura je vynikajícím reprezentantem východoevropského pozdně moderního brutalismu. Kromě obnovy a rozšíření stávajících výstavních prostor byl areál doplněn o další prostory a objemy. Je také místem heterogenní materiality původních barokních vojenských kasáren a ocelových staveb s hliníkovými pláštěmi ze 70. let období architekta Vladimíra Dedečka.

Národní galerie byla neobyčejně komplexním a mnohvrstevným úkolem. Kromě splnění nových požadavků programu na omezené ploše pozemku byla obzvláště náročná rekonstrukce pozdně moderního období za podmínek chybějící metodologie jeho obnovy. Bylo také nutné korigovat různá provizoria pocházející z předchozích přestaveb v 50. a 70. letech minulého století. V barokním korpusu areálu byl vytvořen nový centrální vstupní vestibul a výstavní prostory byly doplněny o novou expoziční halu pro velké instalace a akce.

K objemům souboru bylo přidáno těleso nového depozitáře. Původně relativně uzavřený soubor je koncipován jako areál otevřený pro veřejnost prostřednictvím nádvoří, pasáží a průchodností prostorů parteru. Má být místem široké škály různých aktivit. Již několik měsíců po dokončení v prosinci 2022 se stal vy-

hledávaným živým místem centra Bratislavy. Prostředí tohoto komplexu má inspirovat radikálním sousedstvím autonomních architektur baroka, pozdní moderny a dnešní architektury s jejich jedinečnými výstavními prostory.

Z hlediska materiálové koncepce byly pro různé části souboru uplatněny různé postupy. Cenné barokní arkády nádvoří byly pečlivě restaurovány. Odvrácená fasáda barokní části byla během předchozích přestaveb vážně poškozena. Při naší rekonstrukci byla obnovena ne jako replika, ale ve své tektonické podstatě. Pozdně moderní části areálu ze 70. let minulého století byly tvořeny ocelovými nosnými konstrukcemi. Jejich fasády musely být kompletně přezděny kvůli jejich nedostatečným tepelně-fyzikálním vlastnostem. Byl použit původní výrazný červeno-bílý barevný kód tohoto období. Nové hliníkové fasádní prvky jsou částečně replikou těch původních. Původní ALU lamely se svým autentickým zvětřalým povrchem, sejmuté z odvrácené barokní fasády, byly osazeny na nový objem depozitáře. Mnohé původní povrchy, materiály a prvky byly znovu použity na různých místech. Zničené kamenné dlažby byly použity jako plinivo v terazzových podlahách barokních arkád. Téměř všechny venkovní veřejné plochy jsou upraveny tak, aby vsakovaly vodu. Vzrostlé stromy na nádvoří zůstaly zachovány.

[StavbaWEB.cz, 12. 8. 2024]

Ostrava – nový park v nejlidnatější části města nabízí také vodní biotop

Další místo ve městě získalo zcela novou podobu. Parková plocha u polikliniky v Ostravě-Hrabůvce se z nevzhledného prostoru proměnila v klidovou zónu, jíž dominuje unikátní vodní biotop s lehacími platy ze dřeva.

„Významně zastavěný městský prostor byl obohacen atraktivním vodním prvkem v podobě biotopu, který v zástavbě zlepšil

Foto © Adolf Horskina

Nový park v Hrabůvce

mikroklima. Projekt ctí šetrné nakládání s vodou, biotop je dotován vodami, které jsou sbírány z průsakových zpevněných povrchů parkové plochy v rámci šetrného nakládání s vodou. Čištění biotopu zajistí pobřežní vegetační pásmo rostlin a cirkulace vody. Jedná se o další městský projekt v souladu se zásadami metodiky modrozelené infrastruktury,” konstatovala Hana Tichánková, náměstkyně primátora.

Vodní prvek je doplněn dřevěným molem s lehacími platy, nábřeží biotopu a hlavní pěší komunikace jsou tvořeny propustným probarveným betonem (jedná se o vodopropustný materiál). Další cesty jsou vytvořeny ze zatravněného štěrku, páteřní cestu pak lemuje trvalkový záhon. Vysázeny byly tisíce rostlin, cibulovinami počínaje a vodními rostlinami konče. Prostor byl dovybaven městským mobiliářem, lavičkami i odpadkovými koši.

„Zhotovitelem projektu byla městská společnost Ostravské městské lesy a zeleň. Práce započaly v září loňského roku a dokončeny byly v květnu roku 2024. Náklady na realizaci parkové plochy činí takřka 27 milionů korun bez DPH. Projektovou dokumentaci vyhotovil ateliér Pavel Šimek – Florart, autory výchozí architektonické studie byli Jan Zavadil a Ivan Ta-

chezy,” doplnil Břetislav Riger, náměstek primátora. Část projektu byla financována prostřednictvím Fondů EHP a Norska, výše dotace z Norských fondů činí 14,4 milionů korun s DPH.

Vysázeno bylo 26 stromů, převážně plnokvětých neplodících třešní, a 27 stromů keřovitého tvaru a keřů, pět stávajících stromů bylo přesazeno. Založeno bylo 251 m² trvalkových záhonů, 5 951 m² trávniku, vysazeno bylo 1 300 vodních a vlhkomilných rostlin i 5 522 cibulovin.

„Vodní prvky, které ve městě doplňují zeleň, přispívají k adaptaci městského prostředí na klimatické změny. V závěru loňského roku byl veřejnosti zpřístupněn velmi zdařilý projekt Cesta vody v Bělském lese, který se stal lidmi záhy velmi vyhledávaný. Ostrava realizuje či podporuje celou řadu tzv. zelených projektů. Území města je členěno parčíky a parky i stromořadími. V letošním roce byl dokončen rovněž Tylůvsad ve Slezské Ostravě a před dokončením je také park v Ostravě-Zábřehu. Snažíme se omezovat betonové, asfaltové i nezasávkové plochy. Kolem chodníků a komunikací jsou vysazovány trvalkové zákony či květnaté louky,” vysvětlil Aleš Boháč, náměstek primátora.

[IPR, 22. 7. 2024]

Petr Kulháněk se stal ministrem pro místní rozvoj. Po uvedení do funkce odcestoval na Jesenicko zasažené povodní

Premiér Petr Fiala 8. října 2024 uvedl Petra Kulhánka do funkce ministra pro místní rozvoj. Úřad převzal po vicepremiérovi Marianu Jurečkovi, který resort dočasně řídil od odvolání Ivana Bartoše. Za své hlavní priority v čele Ministerstva pro místní rozvoj (MMR) Kulháněk označil digitalizaci stavebního řízení, podporu dostupného bydlení nebo reformu Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS). Následně odcestoval do Jeseníku, kde bude jednat s hejtmánem Olomouckého kraje Josefem Suchánkem o obnově území zasaženého povodní.

Předseda vlády Petr Fiala zdůraznil, že před novým ministrem stojí celá řada důležitých výzev. „Pan ministr má dlouholeté zkušenosti z komunální a krajské politiky. Je to schopný manažer, který rozumí problematice regionů. Stojí před ním několik klíčových úkolů. Ten hlavní je jasný, a to je oprava digitalizace stavebního řízení. Musí také zpracovat komplexní strategii obnovy území po ničivých povodních, velkým tématem je i rozhybání výstavby dostupného bydlení,“ uvedl premiér.

„Jsou přede mnou úkoly, které nepočkají – jsem připravený se do nich okamžitě pustit. V minulém týdnu jsem se spojil s důležitými aktéry v oblasti digitalizace i obnovy po povodních. Ještě dnes se v Jeseníku setkám s olomouckým hejtmánem Josefem Suchánkem. Budu pracovat na tom, aby při obnově hrály co největší roli evropské fondy. V tomto bude důležité postupovat společně s Polskem, které se na začátku roku ujme předsednictví v Radě EU. Zítřka o tom budu mluvit ministryni pro fondy a regionální politiku Katarzynou Pełczyńska-Nałęcz,“ řekl ministr pro místní rozvoj Petr Kulháněk.

Petr Kulháněk od roku 2020 působil jako hejtmán Karlovarského kraje. Předtím byl mezi lety 2010 a 2018 v pozici primátora Karlových Varů. Od roku 2006

je karlovarským zastupitelem a od roku 2012 zastupitelem Karlovarského kraje. Mezi lety 2014 a 2018 působil také jako místopředseda Svazu měst a obcí (SMO) ČR pro evropské záležitosti. Vzdělání získal na Vysoké škole ekonomické v Praze. „Díky svému dlouholetému působení v regionu znám velmi dobře problémy, se kterými se občané, starostové a hejtmani každodenně potýkají. Mám před sebou rok, kdy tato témata můžu posunout kupředu. Potýkáme se nejen s bytovou krizí a pomalou výstavbou. Jednou z nejdůležitějších záležitostí je přijetí zákona o podpoře bydlení, který pomůže ochránit lidi ohrožené bytovou nouzí. Nutné je také zmodernizovat a zrychlit ÚOHS a posílit transparentnost zakázek malého rozsahu,“ doplnil ministr Kulháněk.

[8. 10. 2024]

Stavební zákon pamatuje na povodně – majitelům poškozených domů nabízí úlevy

Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR) zveřejnilo metodiku, která popisuje postup stavebníků i stavebních úřadů při mimořádných opatřeních a obnově v souvislosti s povodněmi. Vytvořilo také formulář, kterým mohou snadno oznámit práce stavebnímu úřadu. V informačním systému stavebního řízení pro tyto případy vyčlenilo speciální postupy a zpřístupnilo detailní manuál pro úředníky.

Mimořádné postupy podle nového stavebního zákona umožňují rychle reagovat na mimořádné události, jako jsou například povodně a jiné živelní pohromy nebo havárie. „Zásadní je teď rychlá obnova domů, cest, mostů nebo odstranění staveb, u kterých bohužel došlo k nevratnému poškození. Je potřeba předejít dalšímu ohrožení zdraví, finančním škodám a hlavně zajistit, aby se lidé mohli co nejdříve vrátit domů,“ prohlásil místopředseda vlády a ministr pro místní rozvoj Ivan Bartoš.

Ministerstvo pro místní rozvoj na stránkách www.mmr.gov.cz/cs/ministerstvo/povodne-2024 zveřejnilo informace o úlevách, které mohou využít majitelé budov zasažených povodní. „Pokud vlastník odstraňuje nebo upravuje stavbu,

aby zabránil dalším škodám nebo ohrožení zdraví, může začít pracovat hned, jen to musí stavebnímu úřadu oznámit. Ten pak může rozhodnout, že povolení není potřeba nebo chce po stavebníkovi dodatečně jen minimum podkladů,“ vysvětlila vrchní ředitelka sekce veřejného investování, výstavby a sociálního začleňování Leona Gergelová Šteigrová.

Podobné úlevy platí pro opravy a obnovení staveb. V tomto případě je potřeba oznámit je stavebnímu úřadu předem. Stačí pouze přiložit popis prací a kdo je bude provádět. Následně je možné začít s obnovou, pokud práce respektují původní povolení a dokumentaci. Stavební úřad má poté 15 dní, aby rozhodl, že mu stačí pouze oznámení. Případně do 30 dní vydává povolení, nebo naopak obnovu zakáže.

Pro oznámení těchto postupů stavebníky – úpravy, odstranění i obnovu staveb – vytvořilo MMR speciální formulář Oznámení o obnově stavby nebo terénní úpravy.

Manuál pro pracovníky stavebních úřadů a dotčených orgánů je zveřejněn přímo v informačním systému a také na stránkách MMR (www.mmr.gov.cz/cs/ministerstvo/povodne-2024/vyjimky-ze-stavebniho-zakona-pri-povodnich). K dispozici je také úplné znění metodické pomůcky Stanovisko k postupu podle § 263 až 265 zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů k postupům při mimořádných událostech podle stavebního zákona.

[20. 9. 2024]

MMR přidalo na obnovu majetku samospráv 600 milionů. Vydalo i metodiku, jak postupovat při demolici nebo obnově staveb zničených povodní

Ministerstvo pro místní rozvoj navýšilo alokaci programu Živel z 200 milionů na 800 milionů korun. Čerpat je mohou obce a kraje na obnovu povodní poškozeného majetku, jako jsou školy, budovy, komunikace nebo mosty. Informace o podmínkách podpory, výjimkách ze stavebního zákona nebo pravidla pro

zadávání veřejných zakázek při mimořádných událostech jsou nově na webu MMR – Povodně 2024. Související dotazy mohou samosprávy zasílat na novou adresu povodne2024@mmr.gov.cz.

„Ještě jednou bych chtěl velmi poděkovat všem složkám integrovaného záchranného systému i neziskovým organizacím, které pomáhají v zasažených oblastech,“ řekl vicepremiér a ministr pro místní rozvoj Ivan Bartoš. *„Jak je zřejmé na první pohled, bude potřeba rychle začít s obnovou majetku obcí a krajů, jako jsou silnice, školy, školky a další budovy v postižených regionech. Proto jsme přidali do našeho programu Živel 600 milionů korun. Celkem tak mohou obce žádat o pomoc za 800 milionů. Podporu je možné použít také na odstranění nánosů ve vodních tocích, vodních dílech a další související práce. Bohužel je už teď jasné, že tyto peníze všechny výdaje na opravy samospráv nepokryjí. I proto hledáme spolu s kolegy z koalice další formy financování pro další podpůrné programy. Do tří týdnů od ukončení stavu nebezpečí v krajích a sečtení všech škod předložím vládě komplexní strategii obnovy zasažených území,“* dodal ministr Bartoš.

Samosprávy mohou z programu Živel dostat na jeden projekt až 20 milionů korun, žádat mohou opakovaně. Související dotazy mohou zasílat na adresu povodne2024@mmr.gov.cz. S otázkami na obnovu majetku a čerpání podpory se mohou obracet i na zaměstnance poboček Centra pro regionální rozvoj MMR. Ta jsou připravena dle potřeb personálně posílit pobočky v postižených krajích, aby dotazy nebo žádosti odbavovaly v co nejkratším možném čase.

Ministerstvo pro místní rozvoj také zaslalo stavebním úřadům aktualizovanou metodiku s postupy při živelních pohromách. Kvůli nutnosti rychlého řešení situace po povodních počítá stavební zákon s odklonem od běžných ustanovení a upravuje mimořádné postupy při obnově stavby, demolicích i terénních úpravách zničené nebo poškozené stavby. Zjednodušené postupy platí i pro majitele nemovitostí.

Majitelé mohou zahájit terénní úpravy nebo odstranění staveb bez předchozího povolení podle stavebního záko-

na. Stavebník ale musí provádění těchto opatření oznámit stavebnímu úřadu, a to písemně, ústně do protokolu anebo v elektronické podobě. Postup je tedy v tomto případě výrazně jednodušší. Jednodušší je i postup v případě obnovy staveb. Majitelé musí tuto činnost předem oznámit stavebnímu úřadu, a to do šesti měsíců ode dne, kdy došlo ke zničení nebo poškození stavby nebo terénní úpravy. Oznámení může být opět písemné, ústní do protokolu anebo v elektronické podobě. V oznámení stavebník uvede mj. jednoduchý technický popis prací a osobu, která bude činnost provádět. Poté může stavebník začít s pracemi. Pokud obnova není v rozporu s požadavky jiných právních předpisů ani nevyžaduje stanovení podmínek k ochraně veřejných zájmů, vydá následně stavební úřad povolení do 30 dnů.

Metodika je dostupná na webu MMR (www.mmr.gov.cz/cs/ministerstvo/povodne-2024/vyjimky-ze-stavebniho-zakona-pri-povodnich), kde jsou k dispozici také informace o zadávání veřejných zakázek v krizové situaci nebo další detaily o pomoci, kterou resort poskytuje. Resort bude web průběžně aktualizuje.

[17. 9. 2024]

Obec Vacov je vítězem 28. ročníku soutěže Vesnice roku

Dne 21. září 2024 se v prostorách Jezuitské koleje v Uherském Hradišti uskutečnilo slavnostní vyhlášení výsledků a předávání ocenění soutěže Vesnice roku 2024. Vítězem se stala obec Vacov z Jihočeského kraje. Odesla si dar v podobě dotace od Ministerstva pro místní rozvoj v hodnotě 1,6 milionu korun. Druhou příčku obsadila obec Palkovice z Moravskoslezského kraje. Na třetím místě se umístila Dolní Lhota ze Zlínského kraje.

„Děkuji organizátorům za jejich úsilí s přípravou letošního 28. ročníku a hlavně pak samotným soutěžícím – obcím a jejich zastupitelům za odvahu přihlásit se a za energii, kterou vkládají do práce, která je tolik důležitá pro ostatní. Srdečně gratuluji vítězům. Opět se potvrzuje, že obce, které se do soutěže přihlásily, mají co nabídnout a čím se pochlubit,“ řekl místopředseda

vlády pro digitalizaci a ministr pro místní rozvoj Ivan Bartoš.

Do 28. ročníku soutěže se přihlásilo celkem 196 obcí. To je o 21 více než v loňském ročníku. Třináct krajských vítězů se utkalo v celostátním kole. U vítězné obce Vacov komisi zaujalo například dlouhodobé zlepšování života občanů prostřednictvím kvalitní občanské vybavenosti, koncepční rozvoj centra obce s důrazem na moderní architekturu, rovnoměrný rozvoj a investice napříč místními částmi, kvalitní vzdělávání a spolupráce se školou při začleňování dětí a mládeže do života obce nebo spolupráce s podnikatelskými subjekty.

Na druhém místě se umístila obec Palkovice z Moravskoslezského kraje a třetí místo obsadila Dolní Lhota ze Zlínského kraje. První zmíněná si z celostátního kola odnáší dar v podobě dotace od Ministerstva pro místní rozvoj v hodnotě 1 milion Kč, druhá zmíněná pak dar v podobě dotace v hodnotě 900 tisíc Kč.

Cenu veřejnosti, což je kategorie, kde o vítězi rozhodují občané v internetovém hlasování, si odnesla obec Děpoltovice z Karlovarského kraje. Zvláštní ocenění celostátní komise za výjimečnou semknutost a pracovitost místní komunity získala obec Drahouš ze Středočeského kraje, Koláčovou cenu za „koláče od maminky“ pak získal Tetín z Královéhradeckého kraje. Ocenění Cena naděje pro živý venkov od Sdružení místních samospráv České republiky putovala do obce Doubravy ze Zlínského kraje.

[21. 9. 2024]

V Plzeňském kraji obce startují projekty pro dostupné nájemní bydlení

V Plzeňském kraji připravují města a obce realizaci nových projektů výstavby bydlení v režimu dostupného nájemního bydlení aktuálně za 1,42 miliardy korun, které přinesou 332 nových bytových jednotek pro obecní nájemní bydlení. Tyto údaje vyplynuly z analýzy Státního fondu podpory investic (SFPI) na setkání starostů Plzeňského kraje pod názvem Regionální fórum podpory investic do

bydlení, které v pondělí 9. 9. 2024 organizoval SFPI ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj (MMR) a Plzeňským krajem.

Ministerstvo pro místní rozvoj v rámci své reformy Bydlení pro život a s podporou Národního plánu obnovy nabízí prostřednictvím SFPI samosprávám dotační a úvěrové financování a poradenství zaměřené na přípravu a realizaci projektů. Podle průzkumu MMR není se svým bytovým fondem spokojeno zhruba 70 % všech obcí. „V Česku stále silněji rezonuje potřeba dostupného bydlení. Téměř všechna výstavba bytů doted' ale ležela pouze na soukromých developerech. A ti samozřejmě svoje investice směřují tam, kde očekávají vysokou a bezpečnou návratnost, tedy hlavně do největších měst a jejich zázemí. Oproti tomu zapojení veřejných investorů do bytové výstavby u nás patřilo dosud k nejnižším v Evropě. Přípravu výstavby bytů v obcích bohužel často brzdí nebo úplně zastaví nedostatek financí či chybějící odborníci. Snažíme se proto tyto bariéry odstranit,“ uvedl ministr pro místní rozvoj Ivan Bartoš.

MMR spolu se SFPI už nabídlo na přípravu projektů, architektonické nebo urbanistické studie samospráv přes 1,4 miliardy korun z Národního plánu obnovy. Na realizaci svých projektů budou moci využít dotačně-úvěrový program SFPI Dostupné bydlení. Příjem žádostí byl spuštěn v říjnu. Obce i soukromé subjekty v něm mohou získat na investiční záměry podporu financování, při kombinaci dotace a úvěru je to až do 90 % způsobilých výdajů.

Poprvé po dvaceti letech od vstupu České republiky do Evropské unie může stát podporovat veřejnou podporou nejen sociální bydlení, ale také pomáhat projektům dostupného nájemního bydlení, a to díky notifikaci programu u Evropské komise. „Vnímám to jako historický moment, kterým nastartujeme výrazně

vyšší míru zapojení měst a obcí do obnovy obecních fondů nájemního bydlení. Věřím, že alokace prostředků ze strany státu dostatečně vyjde vstříc těmto identifikovaným potřebám obcí,“ vysvětluje ministr Bartoš. „Chceme, aby se peníze do systému vracely a podpora nové výstavby byla dlouhodobá a udržitelná. I proto jdeme cestou kombinace dotace a výhodných úvěrů. Díky tomu na začátku zafinancujeme zhruba 5 000 bytů a ze splátek budeme podporovat další výstavbu bez dalších nároků na státní rozpočet. My skutečně vidíme, že ten čistě dotační systém není úplně funkční. A tohle můžeme brát jako první krok na cestě od dotační ekonomiky k chytrému veřejnému investování,“ dodal.

Data o připravovaných projektech vznikla na základě konzultací pracovníků Regionálního centra podpory investic do bydlení SFPI se zástupci měst a obcí v Plzeňském kraji. Regionální centrum podpory investic do bydlení SFPI působí v Plzeňském kraji od dubna letošního roku s cílem podpořit obecní výstavbu dostupného a energeticky udržitelného nájemního bydlení. „Jsem velmi rád, že jsme identifikovali množství nových projektů a potvrdil se rostoucí zájem starostů oživit obecní výstavbu nájemního bydlení,“ říká ředitel SFPI Daniel Ryšávek a dodává: „díky znalosti potřeb a záměrů jsme schopni lépe pomáhat obcím samosprávám s obnovou bytového fondu nejen odborným poradenstvím, ale přímo financováním projektů dostupného nájemního bydlení.“

Plzeňský kraj je v republikovém srovnání zajímavý neobvyklým množstvím malých projektů, které se připravují v malých obcích napříč krajem. Vedle toho město Plzeň je velmi aktivní v přípravě projektů, což jistě přirozeně souvisí s potávkou. Počet obyvatel jak v kraji, tak v hlavním městě Plzni dlouhodobě stoupá a oblast na to začíná reagovat, včetně zájmu obecních samospráv. Zatímco v roce 2022 byl podíl veřejných investo-

rů na bytové výstavbě v Plzeňském kraji zcela nulový a veškerou bytovou výstavbu realizovali privátní investoři, situace se začíná měnit. V roce 2023 na Plzeňsku dosahovaly veřejné investice do výstavby 10 % ze všech bytových jednotek v nově postavených bytových domech.

„Na podporu těchto aktivit obcí připravuje Plzeňský kraj pro rok 2025 nový dotační titul, zatím s pracovním názvem Podpora bydlení. Bude určen pro malé obce a bude se týkat rekonstrukcí vybydlených objektů v majetku obcí nebo staveb v brown-fieldech,“ říká hejtmán Plzeňského kraje Rudolf Špoták a podotýká, že schválení dotačního programu a jeho vyhlášení bude podléhat rozhodnutí nově zvoleného Zastupitelstva Plzeňského kraje.

S připravovaným projektem dostupného nájemního bydlení přichází například město Dobřany s 6 400 obyvateli, které leží dvanáct kilometrů od Plzně. Chystá projekt rekonstrukce a dostavby historické budovy Husova domu na náměstí T. G. M. se záměrem 11 nových bytů pro nájemní bydlení. „Jsme rádi, že můžeme využít nejen poradenství fondu, ale zejména možnost ucházet se o nezbytnou podporu financování stavby, na které jen z vlastních zdrojů určitě nedosáhneme. Jako vlastníci mnoha domů z 19. století jsme rádi, že nám stát pomůže s jejich transformací do toho 21. Už proto, aby se z našeho malebného centra nestal skanzen, a pomohli jsme tak nabídce nájemního bydlení pro naše občany,“ říká Martin Sobotka, starosta města Dobřany. Podobných projektů dostupného nájemního bydlení je připravených napříč ČR minimálně 167 a počítají s výstavbou 3 300 bytů pro mladé rodiny, seniory, středně příjmové domácnosti nebo potřebné profese. V těchto případech MMR očekává využití programu Dostupné bydlení.

[9. 9. 2024]